

ÖVERLÅTELSEBESIKTNING

Stora Skår 1:136
Hermans Väg 5, 444 60 Stora Höga

Fukt och Byggekonsult AB
Åsbräcka 335, 463 94 Lilla Edet
Tel: 010-1679999
Organisationsnummer: 559035-9286
Innehar F-skattsedel

Innehållsförteckning

Objekt

Besiktning

Granskning av tillhandahållna handlingar samt information från uppdragsgivaren	3
Okulär besiktning	3

Noteringar - Huvudbyggnad

Exteriör	4
Interiör - Entréplan	5
Interiör - Övre plan	6
Interiör - Källarplan	7

Risikanalys

Fördjupad undersökning

Objekt

Kommun	Stenungsund
Fastighetsbeteckning	Stora Skår 1:136
Adress	Hermans Väg 5
Postnummer/ort	444 60 Stora Höga
Fastighetsägare	Per Anders Johannisson - Susanna Andersen

Beställare	Namn: Per Anders Johannisson - Susanna Andersen
Protokollnummer	FBÖ-12240
Besiktningsman	Namn: Anders Bergendahl Telefon: 010 167 99 99 Epost: anders@fuktochbyggkonsult.se
Besiktningsdag	2025-02-13, 09:00
Närvarande	Per Anders Johannisson, fastighetsägare Anders Bergendahl, Fukt och Byggkonsult AB

Besiktningens genomförande och omfattning	Besiktningen är främst okulär, men omfattar även stickprovvis kontroll och fuktmätning av konstruktioner i anslutning till grundläggningen om så är relevant. Utrymmen där vatten hanteras fuktindikeras för att upptäcka eventuella läckage. Jordade eluttag funktionskontrolleras stickprovvis. En lekmanamässig besiktning av elsystemet utförs. För fullständig besiktning av elsystemet måste en behörig elektriker anlitas. Skador som bedöms orsakade av normalt slitage eller estetiska och åldersrelaterade brister på inredning och ytskikt noteras inte. Innan besiktningen påbörjades godkändes uppdragsbekräftelsen av uppdragsgivaren eller dennes representant.
---	--

Besiktning

Granskning av tillhandahållna handlingar samt information från uppdragsgivaren

Tillhandahållna handlingar	Inga handlingar erhöles vid besiktningstillfället.
Information från uppdragsgivaren	Fastigheten byggdes av nuvarande ägares föräldrar. Taket är från byggtiden. Några fönster på södergaveln är utbytta. Dräneringen är från byggtiden. Vissa ytskikt har renoverats. Köksluckor har bytts ut. Badrummet renoverades på 1990-talet. Sotare kommer att kontaktas för kontroll av braskaminen. Huset har varit uthyrt de sista åren. Upplysningarna lämnades av Per Anders Johannisson.

Okulär besiktning

Särskilda förutsättningar vid besiktning	Byggnaden var vid besiktningstillfället möblerad. Besiktning har skett av de delar som varit normalt åtkomliga utan omflyttning av belamrade ytor eller möbler. Bakomliggande ytor ingår i köparens undersökningsplikt. För ytor, utrymmen och byggnadsdelar som noterats helt eller delvis ej besiktningsbara/belamrade har besiktningsmannen inget ansvar. Notering "Inget att notera" innebär att utrymmet/ytan bedöms vara i normalt skick med hänsyn taget till byggnadens ålder och byggnadssätt.
Muntliga uppgifter	Avsikten har varit att i detta utlåtande redovisa förhållanden, som framkommit vid besiktningen och då även muntliga uppgifter av någon betydelse som lämnats av besiktningsmannen vid besiktningen. Skulle någon muntlig uppgift av betydelse ha utelämnats eller blivit felaktigt återgiven, enligt beställarens uppfattning, har beställaren att inom sju dagar meddela besiktningsmannen vad som enligt beställarens uppfattning skall ändras i utlåtandet. Om sådant meddelande inte lämnats inom ovan angiven tid kan inte besiktningsmannen göras ansvarig för eventuella brister i utlåtandet, som på så sätt kunnat rättas.
Väderlek	Halvklart, -2°C
Byggnadsbeskrivning	Fastighetstyp: 1½-plans hus med källare. Värmesystem: Kombipanna med vattenburna radiatorer. Luft/luftvärmepumpar och elektrisk golvvärme. Ventilation: Självdrag. Grundläggning: Källare. Grundmur: Lecasten. Stomme: Trästomme ovan källargrund. Fasad: Stående och liggande träpanel och tegel. Fönster: Isolerglasfönster och kopplade tvåglasfönster. Yttertak: Sadeltak med en yttre taktäckning av betongpannor ovan ett underlagstak av spontade brädor, underlagspapp och läkt.
Byggnadsår	1971

Noteringar - Huvudbyggnad

Exteriör

Tak

Taket besiktades från takfoten via steg. Taket kunde även beträdas och besiktades längs takstegen och från taklyftet. Underlagstaket kontrollerades under några takpannor. Taktäckningen och plåtarbeten är från byggtiden.

Takpannorna är äldre och de är grova i ytstrukturen men ändå relativt tjocka i godset. Påväxt av mossa och lav förekommer dock på pannorna och några takpannor är skadade.

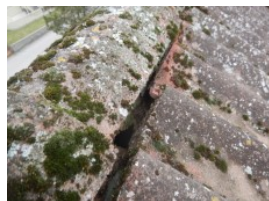
Under nockpannorna finns ingen nocktätning, vilket medför otätheter. Otätheterna har medfört att läkten vidnocken har skadats och takpannorna har kasat ner. Skadat underlagstak noterades från nockvinden.

Otätheter förekommer vid plåtbeslagens infästningar i skorstenen. Skorstenen är väderskyddad med en huv, vilket rekommenderas. Skorstenens plåtbeslag, ventilationshuvor och takfönstrets avtäckningar har rostanvisningar. Otätheter förekommer vid skorstenens och takfönstrets avtäckningar.

Underlagspappen under takpannorna är äldre. Skador/otätheter förekommer i pappen. Framför allt vid takfoten där takpannorna avslutas på pappen.

Vindskivorna har underhållsbehov. Vindskiveplåtarna har rostanvisningar.

Taket är på grund av åldersrelaterade brister i behov av renovering.

Nockvind

Nockvinden kunde beträdas via lucka och besiktades i sin helhet. Bjälklaget är av trä och är isolerat med mineralull och cellplast. I bjälklaget finns en foliebeklädd vindpapp.

Det förekommer fuktanvisningar vid takgenomföringen för murstocken och vid nocken där inläckage konstaterades.

På underlagstaket förekommer det även missfärgningar orsakade av mikroorganismer (konvektionskada). Missfärgningarna på underlagstaket indikerar att vinden tillförs eller har tillförts fukt inifrån bostaden. D.v.s. varm fuktig luft från bostaden läcker via otätheter upp på vindsutrymmet och möter det vintertid kalla underlagstaket varvid den relativa fuktigheten ökar och det i värsta fall kan bildas kondens.

Vid fuktkvotmätning i underlagstaket uppmättes fuktkvot 17-20 % generellt, vilket är över kritisk fuktnivå för tillväxt av mikroorganismer.

Risk för tillväxt av mikroorganismer föreligger om den relativa fuktigheten i den omgivande luften är över 75 % vilket i furuvirke motsvarar en fuktkvot på 17 %.

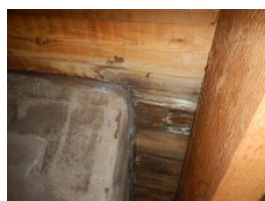
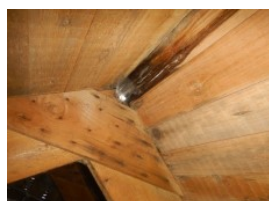
Bjälklagsisoleringen ligger lokalt mot underlagstaket vid takfoten, vilket skall undvikas.

Missfärgningar förekommer på murstocken.

Några synliga elrör förekommer i vindsutrymmet. Om inomhusluft strömmar upp i sådant föreligger risk för kondensbildning som kan rinna tillbaka ned. Elrör ska ligga i eller under isoleringen, alternativt säkerställas vara fullgott tätat från boutrymmet.

Normal lukt upplevdes i vindsutrymmet.

Vindsluckan är placerad i badrummet och luckan är otät. Vid en renovering av badrummet placeras luckan lämpligen i ett av sovrummen i stället.

Hängrännor/Stuprör

Hängrännor och stuprör är från byggtiden. Läckageanvisningar förekommer. Stuprören vid huset är anslutna till markledning. Renssilar finns inte monterade på dessa, vilket medför att markledningen kan sättas igen. Hängrännor och stuprör byts ut i samband med takrenoveringen.

Fasad

Fasadpanelen ser ut att vara av tryckimpregnerat virke. Färgsläpp och torrsprickor förekommer. Lokala sprickor och fogsläpp förekommer i tegelfasaden. Rekommenderar kontakt med murare för kontroll och åtgärder.

Fönster

Några fönsterfoder har färgsläpp. Fönstren har ett generellt underhållsbehov. Äldre isolerrutor förekommer, sådana tappas med tiden ofta tätningen mellan glasen vilket kan leda till att de blir missfärgade. Eftersom fönstren har ett generellt underhållsbehov och äldre isolerrutor förekommer kan det vara lönsamt att byta ut de äldre fönstren.

Dörrar

Altandörren och källardörren har målnings/underhållsbehov.

Sockel/Grundmur

Sprickor och färgsläpp förekommer på grundmuren. Utanför källardörren finns en vattenavledningsbrunn som behöver hållas ren för att minska risken för vatteninträngning i källarplanet. Stödmuren vid källarentrén är inte putsad.

Markförhållanden

Växter finns i anslutning till huset och fasaden, vilket bör undvikas.

Garage

Garaget har ett generellt renoveringsbehov. Inläckage förekommer vid väggar och tak. Taket är låglutande med en yttre taktäckning av korrugerad plåt. Avvikande lukt förekommer i garaget. Rekommenderar kontakt med fackman för vidare kontroll och renovering.

Uterum

Uterummet har omfattande renoveringsbehov. Rötskador och inläckage förekommer. Spår från gnagare noterades i uterummet. Uterummet tas lämpligen bort så att omdränering runt källargrunden kan utföras.

Interiör - Entréplan

Allmänt

Huset ventileras genom självdragsventilation. Självdragsventilation fungerar relativt bristfälligt, speciellt när uppvärmningen inte sker via värmepanna. En generell rekommendation gällande ventilation är en halv omsättning av luften per timme. För att förbättra husets ventilation installeras tilluftsventiler i sovrum och sällskapsrum. Självdragsventilationen bör även förstärkas med mekanisk frånluftsfläkt i kontinuerlig drift.

Entréhall

Inget att notera.

Toalett

Toalettutrymme med ytskikt av klinker och våtrumstapet. Fukttindikering utfördes i utrymmet utan anmärkning.

Kök

Läckageskydd finns under diskmaskinen och under kylen men inte under frysen eller i diskbänksskåpet. Avloppsslangen från diskmaskinen är inte avlastningsförankrad i skåpstommen. Läckageskydd och förankrad avloppsslang rekommenderas av försäkringsbolag och nuvarande branschregler eftersom kök statistiskt sett ofta drabbas av vattenskador. I de fall det är svårt att eftermontera läckageskydd på ett bra sätt kan man istället installera läckagelarm.

Fogsläpp förekommer vid kakelplattorna.

Fuktindikering utfördes i utrymmet utan anmärkningar.

Vid funktionskontroll av jordade eluttag noterades att flera jordade eluttag inte har fungerade jord.

Källartrappa

Utrymmet under trappan är ett stängt utrymme.

Vardagsrum

Inget att notera.

Sovrum 1

Ett eluttag är skadat.

Trappa

Inget att notera.

Interiör - Övre plan

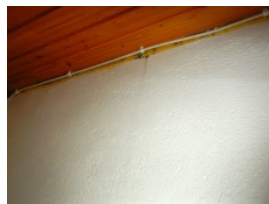
Hall/Passage

Inget att notera.

Sovrum 2

Golvet är ojämnt och lutar. Dörrbladet tar i golvet.

Rinnmärken förekommer på murstocken. Torra vid besiktningstillfället. Se vidare pos. Nockvind.

Badrum/WC

Äldre våtutrymme med ytskikt av kakel och klinker. Tätskikt av okänt fabrikat och utförande.

Golvbrunnen är av äldre standard i gjutjärn. Tätskiktsanslutningen till golvbrunnen är inte synlig/besiktningssbar.

Golvfallet mot golvbrunnen kontrollerades inte eftersom badkar är installerat.

Missfärgningar förekommer vid takfönstret. Förhöjd fuktighet noterades. Takfönstret funktionskontrollerades inte. Fönstret byts ut i samband med takrenovering.

Kommoden och badrumsskåpet har en del fuktskador/formförändringar.

Fuktindikering utfördes i utrymmet där det är relevant utan anmärkningar.

Funktionskontroll av jordat eluttag utfördes utan anmärkning.

Sovrum 3

Inget att notera.

Sidovindar

Sidovindarna kunde beträdas och besiktades i sin helhet. Sidovindarna är parallelltaksisolerade. Bjälklaget och stödbensväggarna är också isolerade vilket medför att vindarna är kalla utrymmen. Ventilationskanalen från toalettutrymmet och köksfläktens imkanal är inte brand- och kondensisolerade vilket de bör vara. Fuktanvisningar förekommer vid avloppsluftningens takgenomföring och intill avloppsröret. Dessa var torra vid besiktningstillfället. Spår från gnagare noterades i sidovindarna.

Interiör - Källarplan

Allmänt

Källaren är uppbyggd med en betongplatta på mark och uppmurade grundmurar av lecablock. Bjälklaget ovan grundmurarna är av prefabricerade lättbetongelement. Betongplattan är målad eller har ytskikt av plastmatta. I gillestugan och i intilliggande förråd är det en uppreglad och isolerad golvkonstruktion av trä. Golvkonstruktionen är uppbyggd med ett regelverk av trä på en grovgjuten betongplatta. Regelverket vilar på plastkilar. Golvkonstruktionen är isolerad med mineralull och cellplast. Golvkonstruktionen är täckt med ett parkettgolv eller plastmatta. På grundmurarna i gillestugan och i intilliggande förråd är det påreglade och isolerade väggkonstruktioner. Väggkonstruktionerna är uppbyggda med ett regelverk av trä. Mellan regelverket är det cellplastisolering. Väggkonstruktionerna är täckta med träfiberskivor samt ytskikt. Övriga grundmurar är endast putsade och målade eller tapetserade.

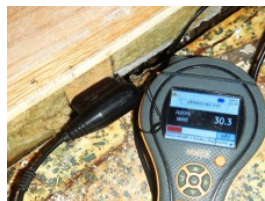
Vid tidpunkten då huset byggdes var fukt- och värmeisoleringen vanligtvis begränsad eller obefintlig under betongplattan och utvändigt om grundmurarna. Detta medför att det sker en naturlig fuktvandring från marken via betongen till de konstruktioner som är i kontakt med densamma. Även inomhusproducerad fukt kan diffundera ut till den kallare miljön mellan isolering och betong, vilket höjer den relativa luftfuktigheten. Avvikande lukter kan uppstå från regelverk, orenheter på betongen eller ytskikt i form av mattor och tapet.

Kontroll av golvkonstruktionen utfördes genom att demontera golvet vid angränsande utrymmen. Väggkonstruktionen kontrollerades via håltagning. Vid kontroll av konstruktionen utfördes fuktmätningar. Fuktkvoten uppmättes i golvkonstruktionens regelverk till <28 % och till 28 % väggkonstruktionernas regelverk vilket är över gränsvärdet för tillväxt av mikroorganismer. Risk för tillväxt av mikroorganismer föreligger om den relativa fuktigheten i den omgivande luften är över 75 % vilket i furuvirke motsvarar en fuktkvot på 17 %.

Avvikande lukt upplevdes i golv- och väggkonstruktionerna.

Lokala sprickor förekommer i grundmurarna.

Putssläpp och missfärgningar förekommer på insidan av grundmurarna och på betongplattan.

Gillestuga

Fuktanvisningar förekommer under luft/luftvärmepumpen och vid fönstret intill denna. Torra vid besiktningstillfället.

Förråd

Inget att notera.

Tvättstuga/Dusch

Våtutrymme med ytskikt av tapet, kakel och våtrumsmatta på konstruktioner av betong. Golvbrunnen är av äldre standard i gjutjärn.

Våtrum av äldre karaktär där omgivande konstruktioner består av betong, vilken inte är fuktkänslig. Tätskikt behövs således inte och fuktindikering är inte relevant.

Våtrumsmattan har generellt släppt från underlaget och tapeterna har släppt från underlaget vid skarvarna.

I utrymmet finns tvättutrustning samt en duschkabin installerade.

Källarentré

I utrymmet finns kombipannan och en elpatron ansluten till denna. Oljetanken finns kvar.

Torra läckageanvisningar förekommer vid trycktanken.

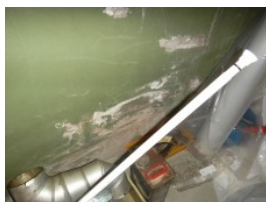
Inkommande kallvattenledning finns här. Golvbrunn av äldre standard i gjutjärn finns.

Puts- och färgsläpp samt lokala sprickor förekommer på grundmurarna och på betongplattan.

Husets elcentral finns installerad här. Elcentralen är uppmärkt och jordfelsbrytare finns installerad. Stickprovvis funktionskontroll av jordade eluttag utfördes i källaren utan anmärkningar.

Elinstallationen är äldre. Eluttag utan petskydd förekommer och i köket är flera eluttag i jordat utförande utan fungerande jord. Enstaka eluttag är även skadat.

Rekommenderar att en behörig elektriker anlitas för kontroll och åtgärder.

Verkstad

Puts- och färgsläpp samt lokala sprickor förekommer på grundmurarna och på betongplattan.

Matkällare

Puts- och färgsläpp samt lokala sprickor förekommer på grundmurarna och på betongplattan.

Risikanalyt

4.1 Träkonstruktioner

Träkonstruktioner där underhållsbehov föreligger riskerar på grund av sämre vattenavvisande förmåga att få fuktskador.

Fördjupad undersökning

- 5.1 Tak** Rekommenderar att en takläggare kontaktas för en renovering av taktäckningen. I samband med renoveringen kontrolleras och åtgärdas eventuella underliggande skador. Huvar, vindskeivplåtar och plåtdetaljer byts ut i samband med renoveringen.
- 5.2 Nockvind** För att komma tillrätta med konvektionsproblemen på vinden måste fukttillförseln inifrån bostaden minskas. Detta kan ofta lösas genom att bostadsventilationen förbättras för att sänka fukttillskottet inomhus och vidare på vindsutrymmet. Självdragshus har ofta en otillräcklig ventilation vilket man kan förbättra med hjälp av kontinuerliga fläktar i våtutrymmena och se till att uteluft kommer in i sov- och sällskapsutrymmen. Om detta är tillräckligt eller om fler åtgärder måste utföras bör undersökas genom en fördjupad undersökning. En sådan undersökning måste utföras vintertid under uppvärmningsperioden då problemets drivkraft (temperaturskillnaden inne/ute) är som störst.
- 5.3 Badrum/WC** Då våtrummet är att anse som uttjänt bör behörig våtrumsentreprenör anlitas för renovering. I samband med sådant arbete kontrolleras även omkringliggande konstruktioner avseende eventuella följdskador.
- 5.4 Allmänt Källare** Eftersom det uppmättes förhöjda fuktvärden i källarens golv- och väggkonstruktioner rekommenderas en fördjupad undersökning för att fastställa vilka åtgärder som bör vidtagas för att åtgärda detta. Vanligtvis rivs dessa typer av konstruktioner ut och ersätts med fuktsäkra varianter. Då det noterades puts- och färgsläpp på grundmurarna och på betongplattan, som är tecken på att det utvändiga fuktskyddet (dränering, dagvatten och fuktisolering på grundmuren) är bristfälligt rekommenderas kontakt med entreprenör för att kontrollera och bedöma behovet och omfattningen av en renovering av det utvändiga fuktskyddet.

BEGREPP

Uppdragsgivare: avser den part som beställt uppdraget.

Besiktningsman: även det besiktningsföretag som mottagit uppdraget ska, i tillämpliga delar, inkluderas av begreppet.

Fastighet: avser den del av fastigheten som omfattas av uppdraget.

SYFTE OCH ÄNDAMÅL

Det avtalade ändamålet och syftet med att genomföra en överlåtelsebesiktning är att inför en fastighetsöverlåtelse med hjälp av en byggnadsteknisk okulär besiktning samla och redovisa mesta möjliga väsentliga information om byggnadens fysiska skick vid besiktningsstillfället. Resultatet av denna byggnadstekniska besiktning redovisas på så sätt att besiktningsmannen upprättar ett besiktningsutlåtande som sänds till den som beställt besiktningen. Med hjälp av den kunskap som förmedlas i ett besiktningsutlåtande ges redan före en fastighetsöverlåtelse ett säkrare underlag för att bedöma byggnadens verkliga skick och den förväntan en köpare kan ha på byggnaden. Besiktningsutlåtandet kan utgöra underlag för en dold fel-försäkring samt ha betydelse vid förhandling om de villkor som ska gälla för fastighetsköpet. Begreppet *fel i fastighet* innebär en avvikelse som innebär att besiktigad fastighet avviker från vad en köpare av fastigheten med fog kunnat förutsätta vid köpet, om köpet realiserades vid tiden för överlåtelsebesiktningen.

Överlåtelsebesiktningen utgör en del av, men ersätter inte köparens undersökningsplikt enligt 4 kapitlet 19 § 2 stycket jordabalken (1970:994). Även sådana delar av fastigheten som inte besiktigats av någon anledning eller inte ingår i besiktningsmannens uppdrag, ingår i köparens kvarstående undersökningsplikt.

OMFATTNING

Överlåtelsebesiktningen är okulär och omfattar endast de delar som anges i uppdragsbekräftelsen. Om inte annat anges ingår dock alltid fastighetens huvudbyggnad tillsammans med vidbyggd del av hus såsom carport, förråd eller garage. Eventuella andra sekundära byggnader (såsom garage, gästhus etc.) ingår endast om detta anges i uppdragsbekräftelsen.

Överlåtelsebesiktningen omfattar undersökning av synliga ytor i alla åtkomliga utrymmen. Överlåtelsebesiktningen omfattar också tak, fasader och mark i den mån marken anses ha byggnadsteknisk betydelse. Med åtkomliga utrymmen avses samtliga sådana utrymmen som kan granskas exempelvis via dörrar, öppningar, inspektionsluckor eller dylikt. Inspektionsluckor ska påvisas av uppdragsgivare eller fastighetsägare.

Undanflyttning av vitvaror samt lösöre såsom till exempel sängar, soffor, bokhyllor, mattor ingår inte i besiktningen. Ej heller ingår det att flytta på badkar eller att demontera badkarsfront eller liknande. För att en vind ska anses vara tillgänglig ska det finnas språngbrädor eller likvärdigt. Utvändiga besiktning sker från mark eller från övriga åtkomliga ytor såsom altan, balkong etc. Yttertak besiktigas normalt från mark, steg, taklucka eller gångbryggor i den mån sådana finns. Yttertaget beträds inte om säkerheten ifrågasatts av besiktningsmannen. Vid behov av längre stegar ska dessa tillhandahållas av uppdragsgivare eller ägare.

Överlåtelsebesiktningen omfattar inte installationer såsom exempelvis mekanisk ventilation, uppvärmning, el, vatten- och avlopp, sanitet, pool med tillhörande utrustning, maskinell utrustning, rökgångar, eldstäder, energideklaration etc. Mark som inte har ett omedelbart förhållande till byggnaden omfattas dock inte och inte heller stödmurar, staket, altan, terrass, uterum etc. om inte annat anges i besiktningsutlåtandet.

I överlåtelsebesiktningen ingår inte undersökningar som kräver ingrepp i byggnaden, provtryckning, radonmätning eller annan mätning. Provhåltagning och fuktmätning ingår stickprovsmässigt i eventuella konstruktioner i anslutning till grundläggningen om så är relevant och förutsatt att fastighetsägaren godkänner detta. I våtrum utförs fuktindikering för att eventuellt upptäcka pågående vattenskador. Jordade eluttag kontrolleras stickprovsmässigt.

I överlåtelsebesiktningen ingår inte att lämna åtgärdsförslag eller kostnadskalkyler, fortsatt teknisk utredning eller värdering.

För delar av fastigheten som inte omfattas av överlåtelsebesiktningen har besiktningsföretaget inget ansvar.

GENOMFÖRANDE

Innan överlåtelsebesiktningen påbörjas skickar eller överlämnar besiktningsmannen en uppdragsbekräftelse till den som beställt överlåtelsebesiktningen.

Före besiktningens start går besiktningsmannen igenom uppdragsbekräftelsen med uppdragsgivaren så att några oklarheter om överlåtelsebesiktningens omfattning inte föreligger. Besiktningssuppdraget utförs på samma sätt och med samma metod oavsett om köpare eller säljare är uppdragsgivare.

Överlåtelsebesiktningen består av fyra delar vilka förklaras nedan. Besiktningsmannen redovisar sedan resultatet i ett besiktningsutlåtande. I besiktningsutlåtandet redovisas sådan information om byggnadens fysiska skick vid besiktningsstillfället som är av väsentlig betydelse för uppdragsgivaren att känna till. Uppdragsgivaren skall förvissa sig om att besiktningsmannen i besiktningsutlåtandet antecknar uppgifter som lämnas under besiktningen. Däremot noteras inte skavanker, skador på grund av slitage och andra i sammanhanget obetydliga upplysningar.

För att överlåtelsebesiktningen skall kunna utföras på avtalat sätt skall uppdragsgivaren se till att samtliga utrymmen och ytor är tillgängliga. Berörda utrymmen och ytor skall vara lättåtkomliga och fria från skrymmande bohag. Godkänd stege skall finnas tillgänglig. Efter det att besiktningsmannen överlämnat besiktningsutlåtandet skall besiktningsutlåtandet noggrant läsas igenom av uppdragsgivaren.

1. *Handlingar och upplysningar*

Besiktningsmannen tar del av de handlingar och upplysningar som lämnats. Detta kan ske vid påbörjande av eller i samband med överlåtelsebesiktningen. Tillhandahåller fastighetsägaren handlingar eller lämnar denne på annat sätt information rörande fastigheten eller byggnaden skall besiktningsmannen anteckna detta i besiktningsutlåtandet och låta informationen utgöra grund för besiktningen. Det åligger inte besiktningsmannen att särskilt kontrollera uppgifternas riktighet.

2. *Okulär Besiktning*

Överlåtelsebesiktningen är en okulär besiktning och innebär att besiktningsmannen undersöker alla åtkomliga utrymmen. Överlåtelsebesiktningen omfattar också tak, fasader och mark i den mån marken anses ha byggnadsteknisk betydelse. Med åtkomliga utrymmen avses samtliga utrymmen som kan granskas exempelvis via dörrar, öppningar, inspektionsluckor eller dylikt. Dessutom omfattas alla utrymmen som är krypbara. Överlåtelsebesiktningen gäller förhållandena vid tillfället för besiktningen. Om besiktningsmannen av någon anledning inte gjort en okulär besiktning av ett utrymme eller yta som omfattas av överlåtelsebesiktningen skall detta antecknas i besiktningsutlåtandet. Även om ett utrymme eller en yta inte besiktats ingår det i köparens undersökningsplikt.

3. *Risikanalyt*

Bedömer besiktningsmannen att det finns en substantiell risk för att byggnaden har andra väsentliga brister än de som identifierats vid den okulära besiktningen ska besiktningsmannen påtala dessa i protokollet. Till grund för riskbedömningar har besiktningsmannen att beakta den information som framkommit genom handlingarna, fastighetsägarens upplysningar, den okulära besiktningen, den normala beskaffenheten hos jämförbara fastigheter samt omständigheterna vid besiktningen. En riskbedömning innebär risk för framtida skada och/eller befintlig skada som inte gick att konstatera vid besiktningsstillfället.

4. *Fortsatt teknisk utredning*

Besiktningsmannen kan rekommendera fortsatt teknisk utredning vad gäller omständighet som inte kunnat utredas i den okulära besiktningen. Fortsatt teknisk utredning kan beställas för att klargöra misstänkta fel, skador eller brister som noterats i besiktningsutlåtandet. Fortsatt teknisk utredning är inte en del av överlåtelsebesiktningen utan det är upp till uppdragsgivaren och besiktningsmannen att i samförstånd enas om att besiktningsmannen i det aktuella fallet ska verkställa den fortsatta tekniska utredningen. Fortsatt teknisk utredning förutsätter även fastighetsägarens uttryckliga medgivande.

BESIKTNINGSUTLÅTANDE

Besiktningsutlåtandet innehåller all den samlade informationen om den besiktigade fastighetens fysiska skick vid tidpunkten för besiktningsstillfället. Besiktningsmannen skall i besiktningsutlåtandet redogöra för identifierade fel och brister som påträffats vid den okulära överlåtelsebesiktningen och som anses ha någon betydelse för bedömningen av fastighetens skick. Skavanker, skador på grund av slitage och förhållanden som inte har betydelse för fastighetens goda bestånd antecknas normalt inte. Vid utförandet av överlåtelsebesiktningen tar besiktningsmannen hänsyn till fastighetens ålder, normalt skick hos jämförbara fastigheter samt rådande omständigheter vid besiktningsstillfället.

Uppdragsgivaren bör normalt räkna med att ju äldre en fastighet är desto större anledning att tro att det finns fel och att slitaget är större än i en nyare fastighet.

Efter det att besiktningsmannen överlämnat besiktningsutlåtandet ska det noggrant läsas igenom av uppdragsgivaren. Anser uppdragsgivaren att det saknas uppgift som besiktningsmannen lämnat muntligen vid överlåtelsebesiktningen, skall uppdragsgivaren snarast men dock senast inom sju dagar meddela besiktningsmannen vad som enligt uppdragsgivarens uppfattning skall ändras i utlåtandet. Lämnas inte något sådant meddelande inom ovan angiven tid kan besiktningsmannen inte göras ansvarig för eventuella brister i utlåtandet, som på så sätt kunnat rättas. Uppgifter som lämnats under besiktningen men som inte antecknats i besiktningsutlåtandet kan inte läggas till grund för ställningstagande eller förväntan om byggnadens befintliga skick och inte heller läggas till grund för bedömning av åtgärdsbehov.

Uppdragsgivaren måste vara observant på att förhållandena kan ändras eller försämrats under den tid som förflyter mellan besiktning och fastighetsköp.

Påtalade risker, kända fel eller symptom på fel som noteras i besiktningsutlåtandet kan köpare vid senare tillfälle normalt inte åberopa som så kallade dolda fel mot säljaren. Genom överlämnandet av besiktningsutlåtandet till köparen, klargörs ansvarsfördelningen mellan säljare och köpare för de eventuella risker, symptom och/eller fel som redovisats.

I samband med en fastighetsöverlåtelse och överlämnande av besiktningsutlåtandet till köpare, innebär det inte att säljaren lämnar en garanti eller utfästelse att fastigheten har de egenskaper eller det skick som framgår i besiktningsutlåtandet. Eventuella garantier och annan viktig information om fastigheten som säljaren lämnar under besiktningstillfället bör även föras med i köpekontraktet.

ANSVARSBEGRÄNSNING

Har uppdragsgivaren tillhandahållit felaktig eller ofullständig information i de handlingar och upplysningar om fastigheten som denne lämnat till besiktningsmannen i samband med uppdraget, svarar besiktningsmannen inte för skada som beror på detta.

Om ekonomisk skada orsakats p.g.a. besiktningsmannens vårdslöshet vid uppdragets utförande, är besiktningsmannen skyldig att ersätta den skada som hen orsakat vid utförandet av uppdraget.

Besiktningsmannens skadeståndsskyldighet är begränsad till det lägsta av följande belopp.

- a) Den nedsättning av köpeskillingen som uppdragsgivaren skulle ha fått om besiktningsmannen inte lämnat felaktig eller bristfällig information i besiktningsutlåtandet vid överlåtelsebesiktning i samband med köp av fastighet.
- b) Nödvändig lägre kostnad för avhjälpande. Varvid avdrag ska ske för åldersslitage och för den standardförbättring som avhjälpandet medför.
- c) 15 prisbasbelopp enligt lagen allmän försäkring vid den tidpunkt då avtal om uppdraget träffades.

Besiktningsmannen ansvarar inte för skada vars värde understiger ett belopp motsvarande 0,5 prisbasbelopp.

I de fall besiktningsmannen utför tilläggsuppdrag i anslutning till en överlåtelsebesiktning skall begränsningen i besiktningsmannens skadeståndsskyldighet omfatta även skada på grund av fel i tilläggsuppdraget.

Besiktningsmannen skall arkivera ett besiktningsutlåtande eller kopieringsbar kopia under den tvååriga ansvarstiden.

Besiktningsmannen är endast ansvarig för uppdraget gentemot uppdragsgivaren. Annan än uppdragsgivaren äger således inte rätt till skadestånd från besiktningsmannen.

REKLAMATION OCH PRESKRIPTION

Vill uppdragsgivaren åberopa att besiktningsmannens tjänst varit bristfällig, ska uppdragsgivaren skriftligen underrätta besiktningsföretaget om detta inom skälig tid efter det att uppdragsgivaren märkt eller borde ha märkt bristen. Reklamation får inte ske senare än två år efter att uppdraget avslutats. Uppdraget har avslutats då utlåtandet skickas till uppdragsgivaren. Sker inte reklamation inom föreskriven tid är eventuell rätt till ersättning förlorad.

Uppdragsgivaren ska i reklamationen tydligt precisera i vilket avseende tjänsten varit bristfällig.

Reklamation ska ställas till besiktningsföretaget och inte mot någon enskild besiktningsman.

Utför besiktningsman en tilläggstjänst anses tilläggstjänsten och överlåtelsebesiktningen i ansvars hänseende vara ett och samma uppdrag.

FÖRSÄKRING

Fukt och Byggkonsult AB har konsultansvarsförsäkring och särskild försäkring för överlåtelsebesiktning genom If Försäkringar samt Nordic försäkringar.

UPPDAGSGIVARENS ANSVAR

Uppdragsgivaren ska lämna uppgifter om tidigare skador eller om misstanke finns om fukt, röta, mögel, skadeinsekter eller vattenskador.

Uppdragsgivaren ska också upplysa om andra omständigheter som kan ha betydelse för besiktningen.

Uppdragsgivaren ska upplysa om var dörrar och inspektionsluckor är belägna.

Uppdragsgivaren ska se till att samtliga utrymmen och ytor är tillgängliga. Det innebär att de skall vara lättåtkomliga och fria från skrymmande bohag.

Uppdragsgivare ska säkerställa fastighetsägarens medgivande vid behov av provhåltagningar i husets konstruktioner.

Uppdragsgivaren ska se till att godkänd stege finns tillgänglig.

Det åligger uppdragsgivaren att omsorgsfullt gå igenom utlåtandet efter mottagandet av densamma. Uppdragsgivaren ska, utan dröjsmål, underrätta besiktningsmannen om eventuella fel eller avsaknad av innehåll i utlåtandet.

Vidare ska uppdragsgivaren tillse att säkra uppstigningsanordningar till yttertak och vindsutrymmen finns tillgängliga på byggnaden. Det föreligger ingen skyldighet för besiktningsmannen att verkställa en åtgärd som medför att han eller hon utsätter sig själv eller annan för fara. Det är upp till besiktningsmannen att ensidigt avgöra huruvida fara föreligger.

Fakturerings sker i samband med att Fukt och Byggkonsult AB lämnar sin rapport i hela eller delar av uppdraget och betalning ska erläggas inom angivet förfallodatum.

UPPHOVSRÄTT TILL UTLÅTANDET

Besiktningsmannen innehar upphovsrätten till utlåtandet i dess helhet. Uppdragsgivaren får dock nyttja utlåtandet för avtalat ändamål.

Uppdragsgivaren har ej rätt att överlåta utlåtandet eller nyttjanderätten till utlåtandet utan uttryckligt medgivande från besiktningsmannen. Sker överlåtelse utan medgivande kan innehållet i utlåtandet inte göras gällande mot besiktningsmannen. Ansvaret för detta uppdrag är endast gällande mellan uppdragsgivare och besiktningsman.

I de fall besiktningen är påkallad av säljaren och utgör grund för en s.k. Dolda-fel försäkring via Gar-Bo Försäkring AB äger även köparen av fastigheten rätt till besiktningsprotokollet. Om försäkringen inte tecknas efter genomförd besiktning tar Fukt och Byggkonsult AB bara ansvar för innehållet i besiktningsprotokollet gentemot den säljare som är uppdragsgivare och under förutsättning att besiktningsuppdraget har betalats.

Förvärvare av utlåtandet har inte i något fall bättre rätt gentemot besiktningsföretaget än uppdragsgivaren.

BILAGA II

LITEN BYGGORDBOK

Asfaboard

Porös, asfaltimpregnerad skiva.

Alkydoljefärg

En "modernare" variant av oljefärg som består av linoljefärg och alkydhartser. Torkar snabbare än oljefärg men tränger inte lika djupt in i virket.

Avloppsluftare

Rör som går upp genom yttertak och som har till uppgift att ta in luft vid spolning i avlopp, så att vakuum inte uppstår i systemet.

Betong

Blandning av cement (bindmedel) och grus, sten (ballast)

Blåbetong

Lättbetongblock tillverkade av alunskiffer. Radonhaltigt.

Brunröta

Angrepp av brunröta innebär att virkets hållfasthet nedsättes och att fibrerna spricker tvärs längdriktningen. Orsakas av svampangrepp.

Byggfukt

Fukt som tillförs byggnadsmaterial under byggtiden.

Bärläkt

Virke som bär upp takpannor.

Båge

Den del av ett fönster som är öppningsbar.

Cement

Bindmedel i betong och putsbruk.

Cylinder

Lås.

Dagvattenledning

Ledning i mark för att avleda vatten från stuprör och regnvattenbrunnar.

Dränering

System av dränerande (vattenavledande) massor och ledningar.

Dörrblad

Den öppningsbara delen av en dörr.

Falsad plåt

Slätplåt som skarvas ihop med övervikta ståndscharvar.

Fotplåt

Dropplåt placerad vid takfot och som leder vatten ner i hängrännan.

Fuktskydd

Skikt av vattentät massa, luftspaltbildande matta av HD-polyeten eller bitumenduk etc., som har till uppgift att förhindra fuktinträning i konstruktion eller hindra avdunstning från mark i s.k. uteluftsventilerad krypgrund.

Fuktkvot

Förhållandet mellan vikten på fuktigt material och materialets torrsvikt. Anges i % eller kg/kg.

Foder

Täckande listverk runt fönster eller dörr.

Grundmur

Murverk runt uteluftsventilerad krypgrund eller s.k. torpargrund varpå byggnaden vilar.

Hammarband

Träregel längst upp på en regelvägg varpå takstolen vilar.

Hanbjälke

Tvärgående bjälke i takstol (mot s.k. "kattvind").

Imma

Se mätnadsånghalt.

Karm

Den del av en dörr eller ett fönster som sitter fast i väggen.

Klinker

Plattor av keramiskt material.

Klämring

Ring m uppgift att hålla fast en plastmatta mot en

golvbrunn, så att inget vatten kan tränga in mellan golvbrunnen och mattan.

Limträ

T ex balkar sammanlimmade av flertal trästavar. Är starkare än motsvarande dimension "vanligt" virke.

Mekanisk ventilation

Ventilation som styrs av fläktar. Kan vara endast frånluft eller både frånluft och tilluft. Ibland förekommer även energiåtervinning ur frånluften.

Mätnadsånghalt

Den ånghalt som luft vid en viss temperatur maximalt kan innehålla. Kan även benämnas daggpunkt. Vattenångan övergår då till vatten (kondenserar).

Okulär

Vad man kan se med ögat.

Plansteg

De horisontella stegen i en trappa.

Relativ fuktighet

Ånghalten i luft i % av mätnadsånghalten.

Radon

Radongas avgår vid radioaktivt sönderfall av radium i mineralkornen i jorden eller berggrunden.

Revetering

Puts på rörvassmatta, som beklädnad på hus med trästomme.

Självdraagsventilation

Fungerar genom att varm luft, som är lättare än kall, stiger uppåt i rummet och ut genom frånluftskanaler.

Sättsteg

Den vertikala ytan mellan planstegen i en trappa.

Stödben

Den del av en takstol som utgör del av vägg längs takfot.

Svall

Underlagstak av spontade bräder.

Trycke

Dörr eller fönsterhandtag.

Takfot

Där taket möter ytterväggen.

Taknock

Översta delen av ett yttertak.

Underlagstak

Tak som ligger under beläggning av t ex tegelpannor, plåt eller överläggsplattor. Utgöres ibland av papp på träsvall, av masonit eller av armerad plastfolie.

Underram

Nedersta bjälken i en takstol. Utgör även del av bjälklag.

Överluft

Ventilation mellan två utrymmen via ventil i vägg eller springa mellan dörrkarm och dörrblad.

Överram

Den del av en takstol som underlagstaket vilar på.

BILAGA III

TEKNISK MEDELLIVSLÄNGD FÖR BYGGNADSDELAR OCH BYGGKONSTRUKTIONER

Vid köp av en fastighet bör man räkna med olika intervall för renovering och underhåll.

Byggmaterial och konstruktioner har begränsad livslängd.

Anmärkning: Till grund för livslängdsuppgifter finns bland annat Meddelande M84:10 Statens Institut för Byggnadsforskning, Sammanställning av livslängdsuppgifter SABO-avskrivningsregler samt erfarenhetsmässiga värden.

Takkonstruktioner

Takpapp låglutande/platta konstruktioner	20 år
Gummiduk låglutande/platta konstruktioner	30 år
Takpapp under takpannor av betong, tegel (Takpannor av betong/tegel)	30 år
Korrugerad takplåt med underliggande papp	30 år
Bandfalsad plåt, falsad plåt med underliggande papp	35 år
Asbestcementskivor/eternitskivor,	35 år
Plåtdetaljer (runt skorstenar, ventilation etc.)	30 år
Hängrännor/stuprör	35 år
Skorsten (renovering/omurning skorstenstopp, tätning rökkanaler)	25 år
Nytt undertak - invändigt	40 år

Terrasser/balkonger/altaner/utomhustrap por

Tätskikt (t ex asfaltsbaserade tätskikt)	35 år
Plåt	35 år
Betongbalkonger (armering, betong exkl. tätskikt)	50 år

Fasader

Träpanel (byte)	40 år
Träpanel (målning)	10 år
Tegel	Ej Byte
Puts - tjockputs 2cm (renovering/omputsning)	30 år
Asbestcementplattor (eternitplattor)	30 år

Fönster/dörrar

Isoleringsfönster (blir otäta med tiden)	25 år
Byte fönster	40 år
Byte dörrar (inne/ute)	35 år
Målning fönster/dörrar	10 år

Dränering/utvändigt fuktskydd

Dräneringsledning och utvändigt vertikalt (inklusive dagvattenledning i anslutning till drän.ledn.)	25 år
Dagvattenledning utanför byggnaden	50 år

Invändigt

Målning/tapetsering etc.	10 år
Parkettgolv/trägolv (byte)	40 år
Parkettgolv/trägolv (slipning)	15 år
Laminatgolv	20 år
Klinkergolv	Ej byte
Plastmatta på golv (ej våtrum)	15 år
Köksluckor, bänkskivor, köksinredning	30 år
Snickerier och inredning (t ex lister). Ej kök	40 år

Värmegolv

Elvärmeslingor i golv	25 år
Elvärmeslingor i våtutrymme	30 år
Vattenburna slingor i golv	30 år

Våtutrymmen

Plastmatta i våtrum	20 år
Tätskikt under klinker/kakel i våtutrymme	30 år
Tätskikt i golv/vägg av typ tunn dispersion utfört under 1980-tal/i början av 1990-talet	15 år
Typgodkänd våtrumsmatta (plast) som tätskikt under klinker/kakel	
* utfört före 1995	20 år
* utfört efter 1995	30 år
Våtrumstapeter väggar	15 år

Installationer för vatten, avlopp samt värme

Avloppsledningar	50 år
Värmeledningar kall-/varmvattenledningar	50 år
Avloppstank	30 år
Sanitetsgods (tvättställ, WC stol m.m.)	30 år
Badkar	30 år
Värmeväxlare	20 år

Elinstallationer

Kablar, centraler etc.	45 år
------------------------	-------

Vitvaror

Kyl, frys, diskmaskin, spis, spishäll etc.	10 år
Tvättmaskin, torktumlare, torkskåp	10 år

Övriga installationer och annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner

T ex varmvattenberedare, elradiator, värmepanna (olja/el) inkl. expansionskärl	20 år
Luftvärmepump	8 år

Ventilation

Injustering av ventilationssystem	5 år
Byte av fläktmotor	15 år
Styr- och reglerutrustning	20 år